

BEZPEČNÉ PŘECHÁZENÍ SILNICE

Protože Brno je druhé největší město v České republice, je zde i největší a nejhustší provoz. Protože vy už jste větší děti a do školy či do kroužků chodíte samotné, zodpovídáte si o své zdraví a o svůj život!

Když vám řeknu, že si budeme povídat o tom, jak správně přecházet silnici, bude to vypadat jako povídání pro děti z mateřské školky. Je pravda že správné základy dostáváte už tam. Ale opakování je matkou moudrosti. Bohužel je smutnou pravdou, že každou sedmou minutu na českých přechodech dochází k vážné nehodě, někdy i ke smrtelné nebo s tragickými doživotními důsledky.

Když se zeptáte kohokoli dospělého, téměř každý řekne, že ho „málem“ přejelo či srazilo auto. Někdy je to vina - nepozornost - chodce, jindy neopatrnost nebo sobeckost řidiče. Zkus všemu předcházet a chraň svůj život i zdraví!

- **Rozhlédni se vlevo, vpravo, vlevo**

Před přecházením silnice se musíš zastavit na okraji vozovky. Musíš se rozhlédnout nejdřív vlevo, pak vpravo a před vstupem do vozovky opět vlevo. Před příchodem do poloviny vozovky již sleduješ jen pravou stranu.

Nespoléhej se na to, že je vůz ještě daleko. Zkus odhadnout, jak je vzdálený, ale pokud si nejsi jistý, raději počkej až bude situace přehlednější. V tomto případě nemá cenu přecházení uspěchat.

- **Chod' na zelenou, ale nespolehej na to!**

V místě, kde jsou semaforey, chod' jen za zelenou. Neexistuje absolutní přednost pro chodce. VŽDY se pořádně rozhlédni, zelená je jen jeden z ukazatelů, díky kterému můžeš přejít, ale není to JEDINÝ a stoprocentní ukazatel!

- **Nikdy nepřecházej mimo přechod**

Řidiči se soustředí na přechody jako na místa, kde se „vyskytne“ chodec. Jak mohou předpokládat, že bude i někde jinde? Nezapomeň, že nejkratší cesta nemusí být ta nejbezpečnější!

- **Soustřed' se na to, co děláš!**

Mysli na to, že přecházíš přes silnici. Nepřemýšlej nad špatnou známkou, první láskou, konfliktem s kamarádkou. Nevěnuj pozornost tomu, že na tebe někdo na druhé straně mává nebo že jsi tam zahlédla někoho známého. Nepiš ani nečti SMSku, netelefonuj! Neplač, nehraj si, věnuj se jen přecházení!

- **Využij podchod, semafor, vyznačený přechod**

Téměř jediná příčina dopravných nehod chodců je neuvážlivý vstup chodce do vozovky. Pokud máš ve svém okolí přechod, podchod, semafor nebo jen neoznačenou silnici, tak správné pořadí, jak bys měl možnost využít, je: 1. podchod, 2. světelná signalizace, 3. vyznačený přechod pro chodce, 4. přehledný úsek vozovky.

- **Zkus pozorovat řidiče**

Chceš přejít a vidíš auto. V něm sedí řidič a telefonuje. Nebo se ohlíží za sebe, kouří, ladí rádio, má v autě malé dítě nebo psa... To všechno jsou faktory, které výrazně snižují jeho pozornost. A není-li stoprocentně pozorný on, musíš být ty!

- **Pokud jsi u přechodu, kde již čeká víc lidí**

Zkus se vměstnat do skupinky lidí. Jednak je-li vás víc, auto určitě přibrzdí, a budeš-li ve skupince, jsi lépe chráněná (před nárazem apod.)

- **Přecházej s rozvahou**

Rychle, leč klidně. Neutíkej, nikdy nevíš, jestli nezakopneš, jestli ti nepadne aktovka nebo nevypadne z kapsy mobil - budeš se pro to vracet a auta se mezitím rozjedou... Když už jednou přecházíš, tak cestu dokonči. Nikdy se nevracej v polovině zpět, nebo nečekaně nezpomaluj, nezrychluj. Řidič nikdy nemůže předpovídat tvoje reakce, stejně jako ty nemůžeš předpokládat jeho reakce! Nekličkuj, jdi přímo po přechodu pořád stejnou rychlostí na druhou stranu.

- **Raději přijít pozdě než se nechat přejet**

I když jdeš pozdě (do školy, na schůzku, na autobus), nikdy nejednej zbrkle a neuváženě. Raději přijít pozdě než se nechat přejet

- **Po silnici vždy po levé straně!**

Na silnici se chodí po jejím levém okraji a mohou zde jít nejvíce dva chodci vedle sebe - na nepřehledných místech však i oni musí jít za sebou. Jestli si nemůžeš zapamatovat, jestli se chodí po pravé nebo levé straně, chod' zkrátka tak, aby tě auto míjelo čelem! Pozor na kapuce nebo kšiltovky, snižuje to tvoji pozornost! Také walkman tě „otupuje“ a snižuje pozornost.

- **Po chodníku se chodí vpravo!**

Po chodníku se chodí vpravo a může zde jít libovolný počet chodců vedle sebe, ale jenom tak, aby nepřekáželi ostatním!

- **Čekání na autobus, tramvaj**

Při nastupování, vystupování a čekání na dopravní prostředek se nesmí: přebíhat bez rozhlédnutí na nástupní ostrůvek, tlačit se do dveří dokud všichni nevystoupí, honit se na nástupním ostrůvku. I na nástupním ostrůvku musí chodci sledovat provoz.

- **Být viděn**

Máš na své aktovce, příp. na svém oblečení, reflexní nášivky, odrazky? Pokud ne, popros rodiče, ať ti je koupí a našijí. Rádi to pro tvoji bezpečnost udělají, jen na to třeba pozapomněli. V galanterii stojí nášivky pár korun

- **Nikdy si nehraj u silnice !**

Prostor u silnice je ten nejhorší, jaký si můžeš na svoje hrátky s míčem, kolečkovými bruslemi, kolem a podobně vybrat! Pokud ukazuješ kamarádce nějaký taneček nebo výskok a pod., nikdy u silnice. Nikdy nevíš, kdy Ti uklouzne noha nebo ztratíš rovnováhu.

- **Neukazuj kamarádce předměty, když stojíš u silnice!**

Nikdy neukazuj kamarádce nějakou věc, stojíš-ji na kraji chodníku. Např. nový mobil, někdo do tebe strčí, mobil spadne na vozovku, ty pro něj pohotově skočíš, srazí tě auto. Žádná věc nemá větší hodnotu než tvoje zdraví či dokonce život!

- **Psa v žádném případě nehoň!**

Pokud ti při vycházce uteče pes, nikdy ho nehoň! Přivolej ho křikem, povely. Zní to tvrdě, ale raději ať auto zajede psa než tebe. Navíc pes je rychlejší a obratnější než ty, on se většinou zachrání, ty můžeš mít postižení na celý život.

- **Pomáhej mladším dětem a sourozencům**

Předej jim vědomosti a rady, které ses tu dnes naučil, uč je také, jak bezpečně přecházet přes silnici.

PRVNÍ TEST: JAK SI DÁVAL(A) POZOR NA BESEDĚ
O BEZPEČNÉM PŘECHÁZENÍ SILNICE?

1. Jak se přechází silnice?

- a) musíš se rozhlédnout vpravo, vlevo a vpravo
- b) musíš se rozhlédnout vlevo, vpravo a vlevo
- c) musíš se rozhlédnout vpravo a vlevo

2. Když je na semaforu zelená...

- a) máš absolutní přednost a můžeš okamžitě přecházet
- b) záleží na ostatních, budeš dělat to co dělají oni
- c) i když je zelená, je nutné se nejprve rozhlédnout, zhodnotit situaci a přejít až potom

3. Když máš ve svém okolí podchod, semafor, vyznačený přechod pro chodce a neznačený přehledný úsek vozovky, tak jak to využiješ?

- a) jdu po vyznačeném přechodu pro chodce, nic jiného mě nezajímá
- b) jdu podchodem, nebo počkám na zelenou na semaforu, jdu po přechodu pro chodce a neznačený přehledný úsek vozovky si nechám jako úplně poslední možnost, pokud jiné možnosti nejdou využít
- c) přeždu tam, kde je to pro mě nejrychlejší a kde je to nejbliž

4. Když máš kdekoli přejít přes silnici, tak...

- a) vždy přemýšlíš a soustředíš se na přecházení silnice
- b) nemusíš o tom přemýšlet, přece nejsi malé dítě
- c) myslíš na SMSku, na špatnou známku nebo na večerní program v televizi

5. Chceš přejít po přechodu přes silnici, ale ten je asi třicet metrů od tebe.

- a) pořádně se rozhlédneš a přejdeš tam, kde momentálně jsi (to znamená i mimo přechod pro chodce)
- b) brbleš, ale dojdeš až k přechodu a po něm pak přejdeš
- c) jdeš směrem k přechodu pro chodce, ale zjistíš, že nejede žádné auto, tak přeběhneš na druhou stranu ještě dřív, než na přechod dojdeš

6. **Stojíš na přechodu a pozoruješ řidiče, který se ve voze blíží k přechodu a ohlíží se za sebe na velkého psa na zadním sedadle. Co uděláš?**
- a) přejdeš na zelenou, máš přece přednost
 - b) přejdeš na zelenou a budeš doufat, že se řidič začne soustředit na řízení
 - c) pro jistotu pozoruješ řidiče, jestli úplně sleduje provoz před sebou. Pokud ne, tak nepřecházíš
7. **Dojdeš k přechodu, u kterého stojí hodně lidí. Na semaforu je zelená a skupina se vydá na druhou stranu. Jak půjdeš?**
- a) vmísíš se mezi ně
 - b) jdeš před nimi
 - c) jdeš několik kroků za nimi
8. **Stojíš u přechodu a naskočí na něm zelená, a ty...**
- a) utíkáš na druhou stranu
 - b) jdeš rychle, ale rozumně
 - c) jdeš normálně, spíš pomalu, loudáš se
9. **Přecházíš po přechodu na zelenou. Když jsi v polovině, tak na semaforu blikne červená. Co uděláš?**
- a) zazmatkuješ a zůstaneš stát uprostřed, nevíš kam máš jít
 - b) urychleně se vrátíš na začátek přechodu (na místo, ze kterého jsi vyšel nebo vyšla)
 - c) v klidu (rychle, ale rozumným tempem) dojdeš na konec přechodu
10. **Blížíš se k přechodu pro chodce a na semaforu je červená. Jenomže vidíš, že na zastávce už stojí autobus, který bude brzo odjíždět. Co uděláš?**
- a) pořádně se rozhlédneš a pak poběžíš i na červenou, přece si nenecháš ujet autobus
 - b) počkáš si na zelenou, i za cenu, že ti autobus ujede. Buď počkáš na další nebo třeba pošleš rodičům SMSku, že ti autobus ujel
 - c) utíkáš na druhou stranu, i mimo přechod, hlavně chceš stihnout autobus

11. Jdeš s dalšími dvěmi kamarády po nepřehledné silnici (po silnici jdete proto, protože tam chybí chodník). Jak jdete, vedle sebe nebo za sebou?

- a) protože je silnice nepřehledná, jdete všichni tři za sebou a po levé straně
- b) jdete všichni tři za sebou po pravé straně
- c) jdete po levé straně, dva vedle sebe a třetí za vámi
- d) jdete po pravé straně všichni tři vedle sebe

12. No a teď všichni tři jdete po chodníku - jak je to správné?

- a) jdete po chodníku vlevo, jdete vedle sebe, ale nesmíte překážet ostatním
- b) jdete po chodníku vpravo, jdete vedle sebe, ale nesmíte překážet ostatním
- c) jdete vpravo v řadě za sebou

13. Čekáte s kamarády na autobus nebo tramvaj a tak...

- a) nudíte se, a tak se honíte a šťoucháte
- b) sedíte na zábradlí a ukazujete si nové věci (mobil, knihu a pod.)
- c) stojíte dostatečně daleko od kolejí či silnice a v klidu čekáte, až přijede váš spoj

14. Je nutné mít na oblečení nebo aktovce reflexní nášivky a odrazky?

- a) ano, je. Jsem v šeru, tmě či snížené viditelnosti daleko lépe vidět a řidiči se mi mohou lépe vyhnout
- b) ne, není. Když budou chtít, tak se mi vyhnou i tak
- c) ne, není. Nejsem přece malé dítě.

15. Jdeš venčit psa, ale najednou se ti vysmekne a vběhne do vozovky. Co uděláš?

- a) okamžitě běžíš do vozovky za ním. Je to přece tvůj miláček!
- b) začneš na něj křičet a volat povely, rozhodně za ním neběžíš
- c) vběhneš do vozovky a když uvidíš jedoucí auto, zase vběhneš na chodník a tak do děláš tak dlouho, dokud psa nechytneš

Řešení testu:

1b

2c

3b

4a

5b

6c

7a

8b

9c

10b

11a

12b

13c

14a

15b

Najdi všechny přestupky na obrázku!

CHOVÁŠ SE TAKÉ TAK?

Na obrázku je mnoho dopravních situací, ve kterých se chodci nebo cyklisté chovají nesprávně, nerespektují pravidla, jsou neukáznění, zbrklí, nezdvořilí. Ty se jistě tak nechováš.

Najdi na obrázku podle čísel všechny přestupky a pokus se určit v čem jednotliví chodci nebo cyklisté chybovali.

Řešení najdeš na následující stránce.

Řešení přestupků z obrázku:

1. tento obrázek je v pořádku
2. tento obrázek je v pořádku
3. cyklista se nedrží řídítek, chybí mu přilba
4. cyklista nedal při odbočování přednost chodci, chybí mu přilba
5. chodec přechází na červenou
6. chodec skáče na přechodu přes švihadlo
7. tento obrázek je v pořádku
8. cyklista jede na jízdním kole po chodníku, chybí mu přilba
9. chodec jede na skateboardu ve vozovce, také by měl mít ochrannou přilbu a chrániče na lokty a kolena
10. tento obrázek je v pořádku
11. dva cyklisté jedou vedle sebe, chybí jim přilba
12. tento obrázek je v pořádku
13. chodec sedí na zábradlí
14. tento obrázek je v pořádku
15. chodec se s cyklistou baví ve vozovce, navíc cyklistovi chybí přilba
16. tento obrázek je v pořádku
17. tento obrázek je v pořádku
18. tento obrázek je v pořádku
19. cyklista vjíždí na kole do ulice s obráceně vedoucím jednosměrným provozem. A samozřejmě mu chybí přilba.
20. dva chodci se perou na okraji chodníku

**Najdi na obrázku účastníky silničního provozu,
kteří nedodržují pravidla silničního provozu!**

Řešení chyb a přestupků z obrázku:

- chlapec jde příliš na kraji chodníku, mohl by přepadnout do silnice
- pán jde mimo vyznačený přechod pro chodce
- pán s aktovkou jde sice po přechodu, ale vlevo. Chodec jdoucí naproti němu by mu musel vyhýbat. Na přechodu se chodí vždy po pravé straně.
- chlapec si hraje s míčem na chodníku (a navíc téměř u silnice)
- skupinka stojící na chodníku brání paní s kočárkem, aby prošla. Mohou stát na chodníku, ale nesmí blokovat cestu.
- kluci na kolech nedávají pozor na cestu. Baví se, navíc první z nich se nedrží řídítek. Pokud odbočují, musí dát znamení rukou, dále musí dát přednost chodcům jdoucím po přechodu pro chodce
- pán si čte noviny a nedává pozor na cestu. Může vkročit do vozovky nebo se s někým srazit. Je povinen dávat si pozor na cestu.